

2022-09-27

DNR: MIUN 2022/1388

Utbildningsdepartementet

u.remissvar@regeringskansliet.se

Andreas.bokerud@regeringskansliet.se

Remiss: En ny förordning om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder

(U2022/02259)

Mittuniversitetet har anmodats att yttra sig över rubricerat förslag och har följande synpunkter.

Mittuniversitetet välkomnar möjligheten att universitetet ska få möjlighet att i viss utsträckning hyra ut bostäder i andra hand till vissa studentgrupper och forskare. Lärosätet ställer sig därför positivt till den föreslagna förordningen men vill framföra nedanstående synpunkter till den fortsatta beredningen.

Kravet på bostadsbrist

Lärosätet ska enligt förslaget bedöma om det råder bostadsbrist på orten för att möjliggöra uthyrning. I underlaget för bedömningen kan enligt förslaget Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät ingå. Ytterligare precisering av hur bedömningen kan eller ska göras lämnas inte.

Enligt Boverkets enkät 2022 råder underskott på bostadsmarknaden i Sundsvall, Timrå, Berg och Åre, överskott i Kramfors och balans i Östersund och alla andra kommuner i Västernorrland och Jämtland. Om hänsyn endast tas till Boverkets bostadsmarknadsenkät bör alltså uthyrningsverksamhet för Mittuniversitetets del vara aktuellt vid campus Sundsvall men inte campus Östersund. Det vore olyckligt om en sådan service endast kan erbjudas vid en av campusorterna.

Kontakt

Telefon 010-142 80 00
Webb miun.se

Campus

Sundsvall Holmgatan 10, SE-851 70 Sundsvall
Östersund Kunskapens väg 8, SE-831 25 Östersund

Förutom Boverkets enkät bör bedömningen av bostadsbehovet göras med hänsyn tagen till de särskilda svårigheter som internationella studenter och forskare har på bostadsmarknaden i Sverige. För dessa grupper finns stora hinder för att kunna hyra bostäder inom en rimlig tid från ankomsten till Sverige. Det har att göra med bristande lokalkännedom, språkkunskaper, handläggningstider för personnummer och bankkonto osv. Dessa hinder gör att den generella bostadssituationen på orten inte alltid avspeglar behovet hos dessa grupper.

Att internationella studenter och forskare under en kortare period få hyra en bostad av universitetet kan väsentligt underlätta sökandet efter en egen bostad och underlätta de nyanländas situation generellt. En sådan möjlighet bör således övervägas.

Angående de grupper av inresande studenter som innefattas i förslaget

Anledningen att utesluta fritt inresande studenter diskuteras och motiveras av att en för omfattande uthyrningsverksamhet riskerar att påverka lärosätenas verksamhet negativt (sidan 34). Antalet inresande studenter i Sverige uppgår till ca 35–40 000 personer per år, eller ca 10% av det totala antalet studenter. Av dessa utgörs ca 8 000 personer av avgiftsbetalande studenter och ca 12–14 000 av utbytesstudenter vilket innebär att förslaget möjliggör uthyrning till drygt hälften av alla inresande studenter (källa: UKÄ).

Mittuniversitetet har i snitt haft ca 450 inresande studenter per år de senaste fem åren. Av dessa utgörs ca 210 av utbytesstudenter. Under perioden 2016–2020 uppgick antalet betalande avgiftsskyldiga studenter till i snitt 40 personer per år (källa: UKÄ och Mittuniversitetets årsredovisningar för 2016 - 2020). Av totalt 450 inresande studenter omfattar förslaget till ny förordning ca 250 studenter. Förordningen skulle för Mittuniversitetets del kunna innebära att ca 45% av de årligen inresande studenterna exkluderas från bostadsuthyrning genom universitetet.

Vid lärosäten där uthyrning till studenter hittills varit tillåten har det förekommit ett sorts förturssystem, där uthyrning i första hand erbjudits utbytes- och avgiftsbetalande och i andra hand icke avgiftsskyldiga inresande studenter. Detta har varit ett sätt att minimera vakanser som Mittuniversitetet anser att det vore motiverat att behålla.

Angående de grupper av anställda som innefattas i förslaget

Det är positivt att anställda forskare innefattas i förslaget. Däremot kommer begränsningen om avlagd doktorsexamen högst fem år innan anställningen påbörjats inte att underlätta rekrytering av seniora forskare. Det kan vara avgörande om lärosätet kan erbjuda en tillfällig bostad vid anställningens början för fler grupper än juniora forskare. Förslagsvis skulle andra regler kunna gälla för mer seniora forskare, exempelvis en kortare hyresperiod om max 6 månader. Detta gäller även seniora forskare, exempelvis gästprofessorer, som har sin huvudsakliga anställning på annat lärosäte (nationellt eller internationellt).

Begränsningen om att endast forskare som varit anställda kortare tid än sex månader ska kunna teckna hyresavtal bör kompletteras under en övergångsperiod för att även möjliggöra för forskare som anställts innan förordningen träder i kraft att teckna hyresavtal.

Föredragande och beslut

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Anders Fällström efter föredragning av chefsjurist Arne Wahlström. Närvarande vid den slutliga behandlingen av ärendet har förvaltningschef Lotten Glans, samordnare Anna Haeggström och studentrepresentant Erik Lund varit.

Sundsvall 2022-09-27

Anders Fällström, rektor